اخبار بورس

شاخص بورس منفی شد

شاخص کل در بازار بورس ۴۰ هزار و ۵۷۰ واحد افت داشت که در نهایت این شاخص به رقم یک میلیون و ۶۰۷ هزار واحد رسید.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، براساس معاملات دیروز بیش از پنج میلیارد و ۳۲۲ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۴۶ هزار و ۱۵۹ میلیارد ریال داد و ستد شد.

همچنین شاخص کل (هم‌وزن) با چهار هزار و ۹۴۸ واحد کاهش به ۴۴۶ هزار و ۸۴۵ واحد و شاخص قیمت (هم‌وزن) با سه هزار و ۲۴۴ واحد افت به ۲۸۶ هزار و ۴۰۲ واحد رسیدند.

شاخص بازار اول ۳۷ هزار و ۹۴۰ واحد و شاخص بازار دوم ۴۸ هزار و ۵۳۹ واحد کاهش داشتند.

علاوه بر این در بین تمامی نمادها، نماد بهساز کاشانه تهران (تبهسار) با ۹۶ واحد، قند نیشابور (قنیشا) با ۳۸ واحد، ایران تایر (بتایر) با ۳۷ واحد، شرکت سرمایه گذاری استان خراسان جنوبی (وسخراج) با ۳۲ واحد، معدنی دماوند (کدماو) با ۲۶ واحد، ایران مرینوس (نمرینو) با چهار واحد بیشترین تاثیر مثبت را بر شاخص بورس داشتند.

در مقابل نماد فولاد مبارکه اصفهان (فولاد) با پنج هزار و ۲۰ واحد، ملی صنایع مس ایران (فملی) با چهار هزار و ۱۱۳ واحد، صنایع پتروشیمی خلیج فارس (فارس) با سه هزار و ۳۷۰ واحد، معدنی و صنعتی گل گهر (کگل) با یک هزار و ۲۷۷ واحد، سرمایه گذاری غدیر (وغدیر) با یک هزار و ۶۷۱ واحد، مخابرات ایران (اخابر) با یک هزار و ۶۳۳ واحد، گسترش نفت و گاز پارسیان (پارسان) با یک هزار و ۳۹۱ واحد، فولاد خوزستان (فخوز) با یک هزار و ۲۲۵ واحد، معدنی و صنعتی چادرملو (کچاد) با یک هزار و ۱۷۰ واحد، توسعه معادن و فلزات (ومعادن) با یک هزار و ۱۴۳ واحد و ایران خودرو (خودرو) با ۶۴۶ واحد تاثیر منفی بر شاخص داشتند.

برپایه این گزارش، دیروز نماد ملی صنایع مس ایران، فولاد مبارکه اصفهان، ایران خودرو، سایپا، بانک تجارت، بانک صادرات ایران و سرمایه گذاری غدیر در گروه نمادهای پربیننده قرار داشتند.

گروه بانک‌ها هم در معاملات دیروز سه‌رنشین برترین گروه‌های صنعت شد و در این گروه یک میلیارد و ۶۵۴ میلیون برگه سهم به ارزش ۶ هزار و ۲۸۲ میلیارد ریال داد و ستد شد.

آخرین وضعیت شاخص فرابورس

شاخص فرابورس نیز ۳۴۵ واحد کاهش داشت و بر روی کانال ۱۶ هزار و ۹۷۳ واحد ثابت ماند.

همچنین در این بازار ۶۱۰ میلیون و ۶۱۱ هزار برگه سهم به ارزش ۱۷ هزار و ۵۲۵ ریال داد و ستد شد.

دیروز نمادهای توسعه مسیر برق گیلان (بگیلان)، برق و انرژی پیوند گستر پارس (بپیوند)، بیمه تجارت نو (بنو)، دماوندی تلیسه نمونه (تلیسه)، کشاورزی و دامپروری ملارد شیر (ژملارد)، توسعه فناوری و اطلاعات خوارزمی (مفاخر)، پتروشیمی ارومیه (شاروم) و صنعتی دوده فام (شصدف)، تاثیر مثبت بر شاخص این بازار را داشتند.

همچنین نماد پتروشیمی مارون (مارون)، پایمر آریاساسول (آریا)، هلدینگ صنایع معدنی خاورمیانه (میدکو)، بانک دی (دی)، پتروشیمی تندگویان (تندگویا)، سهامی ذوب آهن اصفهان (ذوب)، شرکت آهن و فولاد ارفع (ارفع)، مدیریت انرژی تابان هور (وهور)، گروه توسعه ملی مهر آیندگان (ومهان)، سنگ آهن گهرزمین (کگهر)، پتروشیمی زاگرس (زاگرس) و صنایع ماشین های اداری ایران (مادیرا) با تاثیر منفی بر شاخص این بازار همراه بودند.

اخبار کوتاه

معاون وزیر راه خبر داد

درخواست راه آهن از ستاد کرونا برای حذف سقف مسافرگیری در قطارها

مدیرعامل شرکت راه آهن گفت: در پی حذف سقف ظرفیت ۶۰ درصدی مسافرگیری در پروازِ برای شرکت های هواپیمایی، شرکت های ریلی نیز درخواست کرده‌اند تا سقف ۵۰ درصدی پذیرش مسافر ریلی حذف شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، سعید رسولی درباره تأثیر شیوع کرونا بر حمل و نقل ریلی اظهار کرد: شیوع این ویروس در آستانه سفرهای نوروزی در کشور اتفاق افتاد؛ این در حالی است که ظرفیت همه شرکت‌ها در ایام پیک سفرهای نوروزی کاملاً پر می‌شود و درآمد پایانی سال کمک می‌کند به شرکت‌هایی که در طول سال به سبب کمبود مسافر یا ضرر گاهی اوقات حتی سیر می‌کنند، وی افزود: در همان زمان شرکت‌ها مکلف شدند همه بلیت‌های فروخته شده ایام نوروز را مسترد کنند. آن هم در انتهای سال که شرکت‌های حمل و نقلی به لحاظ اقتصادی در یک فشار خاصی قرار دارند. استرداد پول بلیت‌های فروخته شده، فشار مضاعفی به این مجموعه‌ها وارد کرد. رسولی بیان داشت: با این حال شرکت‌های حمل و نقل ریلی موفق شدند تمامی بلیت‌های فروخته شده را به طور کامل به مسافران برگردانند؛ حتی مبلغ ۱۰ درصدی هم که طبق معمول بابت هزینه خسارت استرداد بلیت از مسافران کم می‌شد را در روزهای پایانی سال گذشته به مسافران برگرداندند.

قیمت سکه ۱۱ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان!

قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید دیروز دوشنبه ۱۷ شهریور ۹۹ در معاملات بازار آزاد تهران به ۱۱ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان رسید.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید دیروز دوشنبه ۱۷ شهریور ۹۹ در معاملات بازار آزاد تهران به ۱۱ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان رسید. همچنین قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم ۱۰ میلیون و ۹۵۰ هزار تومان، نیم سکه ۵ میلیون و ۶۵۰ هزار تومان، ربع سکه ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی یک میلیون و ۷۲۰ هزار تومان است. قیمت هر اونس جهانی طلا در بازارهای جهانی نیز ۱۹۳۱ دلار و ۴۲ سنت و هر گرم طلای ۱۸ عیار یک میلیون و ۱۰۱ هزار و ۶۱۵ تومان است.

با نگرانی از افت تقاضای نفت

آرامکو قیمت فروش نفت برای ماه اکتبر را پایین آورد

آرامکوی سعودی قیمت رسمی فروش نفت خام خود به آسیا و آمریکا را برای ماه اکتبر کاهش داد در حالی که قیمت برخی گریدهای نفت خود برای شمال غربی اروپا و مدیترانه را بالا برد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از اس‌اندی، گلوبال پلاتز، آرامکوی سعودی قیمت رسمی فروش نفت خام خود به آسیا و آمریکا را برای ماه اکتبر کاهش داد در حالی که قیمت برخی گریدهای نفت خود برای شمال غربی اروپا و مدیترانه را بالا برد. آرامکو اعلام کرد قیمت نفت خام از گرید نفت سبک عرب را ۰.۲۰ دلار نسبت به قیمت ماه جولای برای هر بشکه پایین آورده است. به این ترتیب قیمت نفت سبک عرب ۴۵. ۰ دلار در هر بشکه از شاخص نفت عمان/دوبی پایین‌تر آمده است. البته آرامکو قیمت رسمی فروش درجات سنگین‌تر نفت خام خود برای فروش در آسیا را ۱۰ سنت در هر بشکه بالا برد تا قیمت آن حالا ۱.۷۵ دلار از شاخص عمان/دوبی پایین‌تر باشد. آرامکو اعلام کرد قیمت نفت سبک عرب، برای فروش به شمال غرب اروپا را ۵۵ . ۰ سنت در هر بشکه بالا برده است و حالا قیمت آنه ۲.۵۵ دلار از شاخص برنت ارزان‌تر است.

افزایش دوباره نرخ تورم ترکیه

نرخ تورم ترکیه مجدداً به ۱۲ درصد نزدیک شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از دلیلی صباح، تورم ترکیه در ۱۲ ماه منتهی به آگوست به ۱۱.۷۷ درصد رسید که ۰.۱۱ درصد بیشتر از تورم ثبت‌شده در بازه مشابه منتهی به ماه قبل و بالاترین تورم ثبت شده این کشور طی دو ماه اخیر محسوب می‌شود. در بین بخش‌های مختلف، بالاترین نرخ تورم مربوط به مراقبت های درمانی با ۱۴.۶۸ درصد بوده است و پس از این بخش نیز، مواد غذایی با ۱۳.۵۱ درصد قرار دارد. در کنار این کمترین نرخ تورم مربوط به حمل و نقل با ۸.۷۷ درصد و لباس و پوشاک با ۱۰.۱۵ درصد بوده است. از ماه اکتبر سال ۲۰۱۸ که نرخ تورم ترکیه با رسیدن به ۲۵ درصد در بالاترین سطح ۱۵ سال اخیر خود قرار گرفت، شیب افزایش قیمت‌ها عمدتاً در مسیر کاهشی بوده است و افزایش مجدد قیمت‌ها در ماه آگوست خبر خوبی برای سیاست‌گذار محسوب نخواهد شد به ویژه در زمانی که مقامات دولت و بانک مرکزی حضت شده‌اند ریسک دلفی بیش از حد را برای اقتصاد به بهای کاهش سرعت نرخ تورم و نرخ بهره بیندیشند. هسته تورمی که تغییرات قیمتی مواد غذایی و انرژی را به دلیل نوسانات بالای آنها در نظر نمی گیرد، با ۰.۴ درصد کاهش نسبت به ماه قبل خود به ۱۰.۸ درصد رسید که کمترین تورم ثبت شده چهار ماه اخیر محسوب می‌شود. بر مبنای ماهانه نیز نرخ تورم ترکیه در ماه آگوست ۰.۸۶ درصد اندازه‌گیری شده که ۰.۵ درصد کمتر از تورم ثبت شده ماه قبل در این کشور است.

صندوق های قرض الحسنه مردم یار ایجاد می شوند

تفاهم نامه همکاری میان معاونت تعاون وزارت کار و سازمان بسیج سازندگی با هدف توسعه اشتغال روستایی و ایجاد صندوقهای قرض‌الحسنه مردم یار به امضا رسید.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، محمدجعفر کبیری در مراسم امضای این تفاهم‌نامه اظهار کرد: رویکرد بخش تعاون در دو سال اخیر حمایت ویژه از تشکیل و توسعه تعاونی های اشتغالزا با محوریت جوانان و زنان بوده و امروز در گام‌نخست تفاهم‌نامه ای را با سازمان بسیج سازندگی با هدف شناسایی افراد مستعد تشکیل تعاونی به امضا رساندیم تا حمایت های مالی و ارائه تسهیلات با نرخ ترجیحی و صدور ضمانت نامه تا سقف یک میلیارد تومان بدون وثیقه و مشاوره های حقوقی و کسب و کار را در اختیارشان بگذاریم و تشکیل این تعاونی ها در قالب کمیته ای مشترک را دنبال کنیم.

وی ادامه داد: در شرایطی که اقتصاد ایران از بیماری رکود تورمی رنج می برد حمایت سیاست گذاران از بنگاه های کوچک از جمله تعاونی ها می تواند بخشی از آثار منفی را برطرف کند.

شاپوری خبر داد؛

آغاز عملیات اجرایی خطوط جمع آوری انتقال فاضلاب محمدشهر

مدیر آب و فاضلاب منطقه محمدشهر از آغاز عملیات اجرایی خطوط جمع آوری وانتقال فاضلاب قسمتی از محمدشهر خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از روابط عمومی منطقه محمدشهر با بیان اینکه عملیات اجرایی خطوط جمع آوری وانتقال فاضلاب قسمتی از محمدشهر آغاز شده، اظهارداشت: مطالعات شبکه فاضلاب واحدات تصفیه خانه محمدشهر چندسالی می باشد تهیه واسناد آن تکمیل شده است.

وی با بیان اینکه آغاز این عملیات نیازمند تهیه زمین محل اجرای تصفیه خانه فاضلاب است، افزود: علیرغم پیگیری های انجام شده توسط نمایندگان مجلس مقامات استانداری وسایر مسئولین محلی تاکنون امکان تهیه زمین میسر نشده است.

نامبرده با اشاره به اینکه برخی از ساکنین محمد شهر به علت مشکل در حوزه چاه جذبی اقدام به رها سازی فاضلاب در سطح خیابان ها کرده بودند، بیان کرد: با برگزاری جلسات مختلف در این راستا مقرر شد عملیات جمع آوری بخشی از فاضلاب محمد شهر توسط شرکت واحدات تصفیه خانه محلی فاضلاب توسط شهرداری محمد شهر انجام شود.

شاپوری با بیان اینکه این عملیات به طول دو هزار و ۵۰۰ متر است، عنوان کرد: هزینه اجرای این پروژه حدود ۵۰ میلیارد ریال برآورد شده است. وی خاطرنشان کرد: پس از اجرای این پروژه و نیز تکمیل تصفیه خانه محلی فاضلاب عملیات واگذاری ونصب انشعاب فاضلاب به مشترکین آغاز خواهد شد.

آمار ها نشان می دهد؛

افزایش ۴۸ درصدی قیمت تخم مرغ

در حالی قیمت تخم مرغ حدود ۴۸ درصد نسبت به پارسال افزایش داشته و از دلایل آن صادرات عنوان می‌شود که طبق گزارش گمرک طی پنج ماهه اول امسال بیش از ۲۸ میلیون دلار صادرات تخم مرغ و انواع تخم خوراکی انجام شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، طی مدت اخیر بازار تخم مرغ با افزایش قیمت مواجه شد و هر شانه تا ۲۵ هزار تومان هم فروش رفت. دلایل مختلفی برای این افزایش قیمت مطرح بود که فعالان بازار از جمله آن را صادرات و افزایش مصرف تخم مرغ اعلام کردند.

اما بررسی آمار مرکز آمار از وضعیت تورم تخم مرغ نشان می‌دهد که در مرداد ماه سال جاری هر کیلوگرم از این محصول به طور متوسط ۱۳ هزار و ۷۰۰ تومان فروش رفته که در مقایسه با مرداد سال گذشته که هر کیلو گرم ۹۲۰۰ تومان ۴۸ درصد افزایش قیمت دارد.

قیمت هر کیلو تخم مرغ نسبت به تیرماه کاهش دارد و به طور متوسط ۱۵ هزار و ۴۰۰ تومان فروش رفته که در مرداد ماه ۱۱ درصد کاهش پیدا کرده است.

اما با توجه به اشارهای که به وضعیت صادرات تخم مرغ از سوی فعالان بازار و اثرگذاری آن بر قیمت تخم مرغ شده است، پیگیری وضعیت صادرات این محصول از گمرک ایران یا توضیحاتی از سوی سدروح‌الله لطیفی - سخنگوی گمرک - به ایسنا همراه بود.

بر این اساس اعلام شد که در پنج ماهه اول امسال ۲۸ میلیون و ۸۳۵ هزار و ۲۲۰ دلار تخم مرغ و انواع تخم خوراکی صادرات شده که وزنی حدود ۴۸ هزار و ۱۱۹ تن داشته است.

این در حالی است که تا پایان تیرماه ۲۳ میلیون و ۵۱۴ هزار و ۵۸۱ دلار انواع تخم خوراکی صادر شده بود که نشان دهنده افزایش حدود پنج میلیون دلاری در ماه گذشته است.

صادرات انجام شده به کشورهای مختلف این گونه بوده است که ۲۱ میلیون و ۸۸۱ هزار دلار به عراق، پنج میلیون و ۵۷۹ هزار دلار به افغانستان، ۷۲۰ هزار دلار به عمان، ۵۹۰ هزار دلار به قطر، ۱۷ هزار دلار به پاکستان، ۱۳ هزار دلار به امارات، ۳۴ هزار و ۶۶۰ دلار به بحرین صادر شده است.

به گفته رئیس اتحادیه فروشندگان پرنده و ماهی، صادرات تخم مرغ با وجود عوارض هنوز برای صادرکنندگان صرفه اقتصادی دارد و هر چند که ما بیشتر از مصرف داخلی، تخم مرغ تولید می کنیم و ناچاریم صادرات داشته‌باشیم.

یک کارشناس بازار مسکن تشریح کرد

راهکار اصلی کاهش قیمت مسکن در شرایط کنونی

یک کارشناس بازار مسکن، با بیان اینکه "بیش از ۷۰ درصد قیمت واحدهای مسکونی مربوط به هزینه های تامین زمین مورد نظر برای ساخت است" از تامین زمین ارزان قیمت توسط دولت به عنوان راهکار اصلی در کاهش قیمت مسکن نام برد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، محمد کلاب کش به جزئیات عقب‌ماندگی تولید مسکن در کشور اشاره کرد و گفت: برآوردها نشان می دهد که درحال حاضر با کمبود حدود ۲میلیون واحد مسکونی مواجه هستیم و از طرف دیگر حدود یک میلیون واحد مسکونی نیز نیاز سالیانه کشور را تشکیل می دهد به عبارت دیگر برای جبران عقب ماندگی تولید مسکن و همچنین پاسخ متناسب به نیاز سالانه کشور در این بخش، ضرورت دارد که ۳ میلیون واحد مسکونی در سال جاری ساخته شود.

وی، افزود: درصورتی که متراژ هرواحد مسکونی را یکصد متر مربع درنظر بگیریم، زیربنای مورد استفاده برای ساخت ۳میلیون واحد مسکونی ۳۰۰ میلیون مترمربع می شود که عدد بسیار بزرگی است و هرگونه ضعف تصمیم گیری و عملکرد در این بخش، منجر به افزایش متراژ مذکور در پایان سال می شود.

وی، افزود: بدون شک با حمایت دولت درجهت تامین زمین ارزان قیمت موردنیاز برای ساخت ۳۰۰ میلیون مترمربع زیربنا، شاهد انقلاب بزرگی در عرصه ساخت و ساز کشور خواهیم بود که ماحصل آن ضمن جبران عقب ماندگی عرضه واحدهای مسکونی در کشور؛ همچنین، امکان تامین نیازهای مسکونی بسمت تضعیف شده بخش تقاضای مسکن نیز فراهم می شود.

این کارشناس اقتصاد مسکن، به مصوبات دومین جلسه شورای عالی مسکن اشاره کرد و گفت: بر اساس مصوبات این جلسه مقرر شد تا از ظرفیت اراضی ملی و دولتی در محدوده و حریم شهرها جهت عرضه واحدهای مسکونی بهره برداری شود. وی، افزود: دراستای عمل به مصوبات دومین جلسه شورای عالی مسکن اخیرا تفاهم نامه ای فی مابین وزارتخانه های جهاد کشاورزی و راه و شهرسازی منعقد شد که اجرای آن می تواند گام بزرگی درراستای عرضه مسکن ارزان قیمت محسوب‌شود.

به گفته وی، براساس اطلاعات منتشر شده و دراستای تفاهم نامه وزارتخانه های جهاد کشاورزی و راه و شهرسازی بخشی از زمین های خیر شهرها در اختیار وزارت راه و شهرسازی قرار خواهد گرفت و این وزارتخانه می تواند این زمین

ها را جهت ساخت مسکن ارزان قیمت دراختیار فعالان صنعت ساخت و ساز در بخش خصوصی قرار دهد.

دبیر کل انجمن لیزینگ:

پیش فروش کنندگان خودروشرکت‌های لیزینگی نیستند

دبیر کل انجمن ملی لیزینگ ایران با اعلام اینکه پیش فروش کنندگان خودرو، لیزینگ نیستند و در ایران "شرکت لیزینگ خودرو" داریم، گفت: افرادی که خودرو پیش فروش می کنند و یا از عموم مردم یا ایت نام، مبالغی را دریافت می کنند شرکت‌های لیزینگ نیستند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، محمد هادی موقعی با بیان این مطلب اظهار کرد: شرکت‌های لیزینگ خودرو شرکتی هستند که با مجوز بانک مرکزی هنگام تحویل خودرو به مشتری در صورت درخواست مشتری بخشی از بهای خودرو را با تسهیلات اجاره به شرط تملیک با فروش اقساطی اعطا می کنند.

وی افزود: مقامات و مسئولان محترم انتظامی، دستگاه قضایی و همچنین رسانه ملی باید این دو پدیده یعنی "لیزینگ خودرو" و "پیش فروش خودرو" را جداسازی کنند و از به کار بردن واژه لیزینگ خودرو و لیزینگ‌های کلاهبردار در افشای پرونده‌های شرکت‌های متقلب و پیش‌فروش کنندگان قلابی خودداری کنند.

دبیر کل انجمن ملی لیزینگ ایران ادامه داد: یک پرسش مهم این است که آیا در مدارک قانونی و هویتی شرکت‌هایی که متهم به کلاهبرداری هستند نام و واژه "لیزینگ" درج شده است؟ اگر پاسخ مثبت است که یا یک فاجعه بزرگ از ناحیه ثبت شرکت‌ها به محض دیدن واژه لیزینگ متقاضی را به بانک مرکزی ارجاع می‌دهد و اگر پاسخ منفی باشد یا یک پدیده بی‌اطلاعی و ایهام نسبت به شناخت متقلبین و کلاهبردران رویرو هستیم.

به گفته موقعی این موضوع به یک آسیب‌شناسی نیاز دارد به گونه‌ای که بخش‌های فعال و متعهد اقتصادی کشور که مالیات می دهند، مقررات نظارتی دارند و حق بیمه کارکنان خود را پرداخت و مورد حسابرسی و بازرسی قرار می‌گیرند، عادلانه نیست که همه را با یک چوب براندیم.

وی در بخشی دیگر از صحبت‌های خود بیان کرد که یانک مرکزی مدارک کاملی را بابت هویت مؤسسین، سهامداران، اعضای هیات مدیره و مدیر عامل، برنامه کسب‌وکار و احراز عدم سوء پیشینه و اصالت مدارک، نداشتن سوء سابقه اعتباری و سوابق مشکوک به پولشویی را در پرونده و مدارک متقاضی تاسیس شرکت لیزینگ بررسی می کند و در یک فرایند سخت‌گیرانه مجوزهایی را مرحله به مرحله شامل موافقت اصولی اولیه، اجازه‌نامه تاسیس، اجازه نامه ثبت و اجازه نامه فعالیت را صادر می کند.

دبیر کل انجمن ملی لیزینگ ایران افزود: اکنون یک پرسش مهم‌تر مطرح می‌شود که چگونه در این فرایند سخت‌گیرانه یانک مرکزی، شرکت لیزینگ شکل گرفته و فعال شده به طوری که توانسته از مردم پول بگیرد؟ نباید پاسخ این سؤالات را با پاک کردن صورت مسئله بدهیم بلکه باید برای مردم شفاف‌سازی کرد و ماهیت شرکت‌های کاغذی، شرکت‌های صوری، پیش‌فروش، نهاد اعتباری و لیزینگ را نشان داد تا شمشیری که برای زدن گردن خاطیان و متقلبان فرود می‌آید به ناگاه گردن بی گناهان و فعالان صدای اقتصادی را در این شرایط اقتصادی کشور قطع نکند.

وی در پایان سخنانش خاطرنشان کرد: این حق برای انجمن ملی لیزینگ ایران و شرکت‌های لیزینگ مجاز محفوظ است تا از حقوق قانونی خود در نظام پولی و اعتباری کشور دفاع کند.

یادداشت

ریشه خارجی مشکلات اقتصادی؟

اقتصاد ایران در سال‌های اخیر با پیچیده‌ترین، وسیع‌ترین و اثرگذارترین تحریم‌های بین‌المللی مواجه بوده است. وابستگی فرآیندهای تولید به داده‌های خارجی، وابستگی به درآمدهای حاصل از صادرات نفت خام و فرآورده‌های نفتی و شکاف بین عرضه و تقاضای برخی کالاهای اساسی یا کالاها و خدمات مورد نیاز، باعث شده است تا فرآیندهای توسعه در کشور بیش از گذشته متوقف شود.

اما نکته اساسی تاب‌آوری و مقاومت اقتصاد کشور در دوره‌های اعمال تحریم است که بر خلاف انتظار تحریم‌کنندگان موجب شده است تا فروپاشی اقتصادی محقق نشود. تحریم‌های اعمال شده به‌رغم آنکه از سوی دستگاه حاکمه فعلی آمریکا حمایت می‌شود، ولی بعطور کامل تحت برنامه‌ریزی و کنترل مقامات فعلی کاخ سفید نیست. نظام تصمیم‌گیری در ایالات‌متحده با تغییر رئیس‌جمهور، بعطور ساختاری تغییر نمی‌کند و عمدتا رئیس اجرایی کشور از فرصت‌های موجود در نظام مزبور بهره مورد نظر خود را اخذ می‌کند و با تغییر دولت ممکن است به ظاهر و در سطح برنامه‌های اجرایی و عملیاتی تحولاتی روی دهد ولی پایه و اساس راهبردهای سیاست‌های نظام مدیریت آمریکا با تغییر رئیس‌جمهور دچار تغییر اساسی نمی‌شود.

جهت‌گیری‌ها و راهبردهای اساسی سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ایالات‌متحده از سوی نهادهای متنوع و اثرگذار داخل نظام سیاسی و اداری این کشور طراحی و مشخص می‌شود که تغییر رئیس‌جمهور اثر تعیین کننده‌ای در آن ندارد.

فرآیند توسعه در ایران سال‌های زیادی است که یا بعطور کامل متوقف شده است یا بسیار کند. تداوم دارد که علت آن متاثر از نوع نگاه به توسعه و راهکارها و پیامدهای آن است. علت اینکه اقتصاد ایران در برابر تحریم‌های وسیع و تهاجم‌های موثر بین‌المللی هنوز سرپا است، حضور بالامنازع دولت در اقتصاد و نبود تعاملات موثر و کارا بین اقتصاد داخلی و نظام اقتصادی و تجاری بین‌المللی است. به همین دلیل است که تغییر رئیس‌جمهور در آمریکا، تحولی اساسی در کارکردهای اقتصاد و مدیریت اقتصادی کشور پدید نمی‌آورد. دولت به مفهوم عام آن و نه فقط قوه مجریه در ایران سهم اصلی را در تولید، مصرف، سرمایه‌گذاری، عملیات بانکی، بازار سرمایه و... در اختیار دارد و به نوعی مستقل از مردم و جامعه فعالیت می‌کند. حجم اصلی اشتغال و عوامل افزایش یا کاهش آن در اختیار دولت و بخش عمومی است و به همین دلیل است که افزایش وسیع نقدینگی و خلق پول توسط دولت صورت می‌گیرد و توسط دولت هم مدیریت می‌شود و مردم از طریق تحمل افزایش سطح عمومی قیمت‌ها و تورم، برنامه‌های دولت را تامین مالی می‌کنند. طی ماه‌های پایانی سال ۱۳۹۸ و ۶ ماه سال ۱۳۹۹، بازار سرمایه ایران بدون برخورداری از هر معیار بنیادین و ارزش‌های واقعی، رشد می‌کند و این رشد کاملا موهوم است.

اگر در هر کشور دیگری اتفاقاتی شبیه آنچه در اقتصاد ایران طی یک‌سال اخیر روی داده است، پدید می‌آمد بورس سهام که ابزار شفاف کردن وضعیت و شرایط کسب‌وکار و اقتصاد جامعه است بدون تردید سقوط می‌کرد، ولی در ایران به‌دلیل حضور منحصربه‌فرد و تعیین کننده دولت در بازار سهام، نقدینگی سرگردان به بورس هدایت می‌شود و ارزش‌های موهوم پدید می‌آورد.

بخش خصوصی واقعی با استفاده از نتایج تحصیل دقیق هزینه-فایده کسب‌وکارهای مختلف را در سطوح خرد و کلان، تاسیس، اداره و توسعه می‌دهد. تحلیل هزینه-فایده متکی به داده‌های واقعی از وضعیت حال و آینده بازارها و اقتصاد کلان است. تحریم‌هایی که در اقتصاد ایران اعمال شده است، به‌راحتی قابلیت اضمحلال بخش خصوصی واقعی را داشته است ولی دولت با اهداف غیراقتصادی یا سیاسی مانع فروپاشی، بسیاری فرآیندهای تولید و کسب‌وکار شده است که تداوم آنها به معنای کارآ بودن و اقتصادی بودن آنها نیست. حاکمیت و مدیریت اقتصادی در صورتی کارآمد و قابل قبول است که منجر به ایجاد بستر و فضایی برای ایجاد رشد و توسعه آزادانه و متکی بر صرفه‌های اقتصادی و مالی فعالیت‌ها توسط بخش خصوصی واقعی باشد. در غیر این صورت اعمال مدیریت صرفا اداری و سیاسی برای حفظ فعالیت‌های اقتصادی ممکن است در کوتاه‌مدت منافعی را ایجاد کند، ولی در بلندمدت اثرات مثبتی نخواهد داشت.

وابستگی اقتصاد و فعالیت‌های جاری کشور به درآمدهای حاصل از صادرات و نفت خام کاهش یافته و این کاهش وابستگی تاب‌آوری اقتصاد را در دوره تحریم افزایش داده است، ولی حرکت توسعه‌ای کشور نیازمند منابع وسیع اقتصادی و مالی است که بدون درآمدهای حاصل از صادرات نفت، حصول آنها با شرایط موجود اقتصاد سیاسی کشور امکان‌پذیر نیست. نتایج عملکرد برنامه‌های توسعه کشور (خصوصا برنامه چهارم تا ششم) تاییدکننده این ادعا است و در شرایط تحریم که منابع ارزی به‌شدت کاهش یافته است، ظرفیت‌های توسعه‌ای و بزرگ شدن اقتصاد از بین رفته است. نتایج عملکرد اقتصاد ایران، طی ۶ ماه سال جاری با دوره مشابه سال قبل و سال قبل از آن نشان می‌دهد ظرفیت‌های جدید در اقتصاد ایران رشد نکرده‌اند.

بنابراین اگر عملکرد اقتصاد ایران در سطح کلان و در سطوح بازارهای کسب‌وکار از زاویه تغییرات بنیادین و تحولات ساختاری و توسعه‌ای مورد بررسی قرار گیرد، عامل اصلی ایجاد تحولات اساسی، تغییر در کمیت و کیفیت شیوه مدیریت اقتصادی، اجتماعی و سیاسی داخلی کشور است و تحولات بیرونی از نظر اهمیت، در رتبه‌های بعدی قرار می‌گیرند.

تغییر رئیس‌جمهور آمریکا منجر به تغییر رویکردها و اعمال جهت‌گیری‌ها و مدیریت‌های مختلف در سطوح عملیاتی می‌شود، ولی تغییری در دکترین، راهبردها و فلسفه سیاسی و اقتصادی نظام اقتصادی، سیاسی، اجتماعی ایالات‌متحده ایجاد نمی‌شود و به همین صورت حضور رئیس‌جمهور از حزب دموکرات یا جمهوری‌خواه در مسند بالاترین مقام اجرایی در کشور مزبور، تحولی در وقوف و باور مدیریت اقتصادی و سیاسی ایران ایجاد نمی‌کند. ممکن است در کوتاه‌مدت یا میان‌مدت اثراتی ملموس را ایجاد کند، ولی تسریع یا توقف و کندی فرآیند توسعه کشور متاثر از شیوه مدیریت اقتصاد سیاسی کشور است. اقتصاد سیاسی کشور بدون تاثیر از هر گونه تحول بیرونی و تهدید یا فرصت بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت شکل گرفته و تداوم یافته است و در آینده نیز نمی‌توان انتظار داشت با روی کار آمدن رئیس‌جمهور دموکرات یا جمهوری‌خواه در آمریکا تحولی اساسی در اقتصاد ایران پدید آید. مشکل اقتصاد ایران مشکل ساختاری و داخلی است.

حسن خوش‌پور
Alborz.payam@gmail.com